

Vergroten en zichtbaar maken van maatschappelijke waarde topsport

Strategisch plan voor onderzoek & innovatie

Inleiding

Topsport is onmisbaar in Nederland. Het inspireert, verbindt en brengt plezier. Nederland is trots op de successen van onze sporthelden en we bereiken een groot publiek met de prestaties van de Nederlandse topsport.

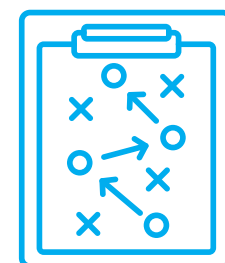
De discussie over de maatschappelijke waarde van topsport neemt toe in het publieke debat. De normen in de samenleving veranderen en hebben steeds meer invloed op de wereld van topsport.

Het strategisch plan omvat de kennislacunes om de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten en zichtbaar te maken.

Analyse

Het huidige topsportsysteem richt zich voornamelijk op prestaties, met weinig specifieke aandacht voor de maatschappelijke waarde van topsport. Prestaties blijven belangrijk, maar de aandacht moet ook verschuiven naar de omstandigheden waarin de prestaties plaatsvinden. Veranderingen op macro-, meso- en microniveau zijn nodig om de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten.

Strategie en agenda

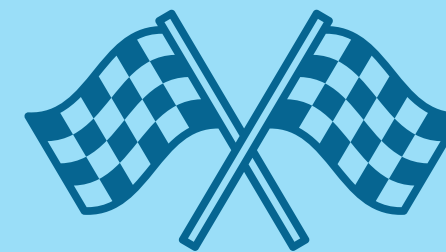
Er wordt uitgegaan van een model met een sturingsmix voor transitie, deze is gekoppeld aan een aantal 'leidende principes' waar we naartoe willen. De concrete kennisvraagstukken die daarna zijn geformuleerd zijn gekoppeld aan deze beoogde (systeem)verandering. Het is belangrijk dat onderzoek, kennisimplementatie, innovatie en opschaling bijdragen aan de gewenste verandering van het gehele systeem.

Uitvoering

Om succesvol bij te dragen aan de maatschappelijke waarde van topsport en de beoogde transitie, is het belangrijk dat onderzoekinstellingen, sportorganisaties, bedrijven en overheden samenwerken in het beoogde onderzoeks- en innovatieprogramma.

Het strategisch plan voor onderzoek en innovatie sluit aan bij het nieuwe landelijke beleidskader voor topsport. Het beoogde onderzoek en de resulterende innovatie leveren inzichten op die direct aan de uitvoering van dit beleid gekoppeld kunnen worden.

Het onderzoeks- en innovatieprogramma dient een minimale looptijd te hebben van 2023 – 2026 en loopt bij voorkeur langer door. Naast mogelijke financiering vanuit het programma MOOI in Beweging (ZonMw) zijn er ook andere financieringsbronnen en is het belangrijk aan te sluiten op reeds bestaande onderzoekstrajecten en consortia.

Sturingsmix voor Transitie

Aanpassen en veranderen regels en richting:

Wat moet er anders?
Het vergroten van de waarde van bredere topsportprestaties.

Transformatieve (sociale) innovaties versnellen

Wat moet opgebouwd worden?
Beter benutten van het platform van de topsport.

Vergroten maatschappelijke waarde van topsport

Leidende principes:

Uitfaseren en afbouwen

Waar moeten we mee stoppen?
Legitimatie van topsport.

*Derk Loorbach

Kennisagenda

Hieronder een selectie van kennisvraagstukken:

- Onder welke omstandigheden ontstaan inspirerende en verbindende effecten van topsport;
- Wat zijn de 'lived experiences' van topsport van de Nederlandse bevolking;
- Onder welke voorwaarden kunnen 'jonge sporters' zich optimaal ontplooien (inclusief duale opleiding);
- Hoe verandert een cultuur met focus op prestatie naar 'mens en maatschappij';
- Hoe benut je nieuwe (top)sporten zoals Esports/ Urban en commerciële topsporten;
- Wat is de waarde van topsport (kennis) op een gezonde leefstijl (participatie);
- Hoe kunnen topsporters als rolmodellen worden ingezet, wat kunnen we verwachten, wat is de 'echte' waarde;
- Hoe bereiken we het publiek (waarin is interesse?) en kan impact gehaald worden;
- Wat is er nodig om samenwerking met mediapartners en sport(ers)aanbieders te vergroten.

Leidende principes

- Topsport geeft meer dan het neemt en wordt gebruikt bij realisatie van maatschappelijke doelstellingen;
- Voor de Nederlandse bevolking en betrokken actoren op micro-, meso- en macro niveau, zijn de proposities helder en geeft men voldoende steun aan de meerwaarde van de waarden van topsport. Deze meerwaarde van topsport is duidelijk voor politiek, beleid, inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en topsport systeem zelf;
- Topsport en topsportprestaties leveren aantoonbare bijdragen aan kwaliteit van leven, geluk en welzijn;
- Prestatiecultuur die ook goed is voor 'het zich ontwikkelende talent' inclusief begeleiding;
- De samenleving herkent de maatschappelijke verantwoorde organisatie van topsport.

De maatschappelijke waarde topsport is onvoldoende bewezen.

Maatschappelijke waarde topsport

Ontplooingswaarde

Welzijn van topsporters, talenten en de ontwikkeling die zij doormaken op sportief, maatschappelijk en persoonlijk gebied

Inspiratiewaarde

De manier waarop en de mate waarin topsport de maatschappij inspireert tot bepaald gedrag

Belevingswaarde

De mate waarin topsport bijdraagt aan een beleving en zorgt voor plezier, passie of telerustelling

Verbindende waarde

Waarde van verbondenheid met sporthelden en sportteams (rolmodel)

Financiële waarde

De bijdrage die sport levert aan de economie

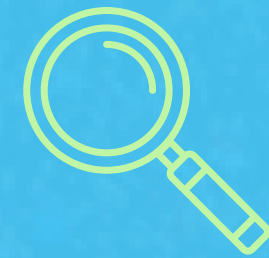
Sociaal-culturele waarde

Waarde voor de cultuur en sociale normen en waarden

Bekijk hier de video!
Sebastiaan de Cocq

Zichtbaarheid en bereik

Topsport en media/marketing zijn onlosmakelijk verbonden en wereldwijd worden er miljarden geïnvesteerd door mediabedrijven voor uitzendrechten, aangezien topsportwedstrijden onverminderd populair zijn. Op verzoek van de minister voor Sport heeft de Nederlandse Sportraad (NLsportraad) onderzocht hoe de relatie tussen topsport en media eruitziet. De minister wilde graag inzicht in toekomstscenario's die laten zien hoe media de maatschappelijke waarde van topsport kunnen beïnvloeden. De NLsportraad heeft een analyse uitgevoerd van de huidige ontwikkelingen en deze, met input van experts en stakeholders, verwerkt in toekomstscenario's. Deze analyse vormt de basis voor gesprekken tussen de overheid, de sportsector en mediapartners om gezamenlijk te kijken hoe de maatschappelijke waarde verder kan worden vergroot.

Bekijk hier de video!
Margot van Beusekom

Topsport en media Analyse ontwikkelingen en voorstellingen van de toekomst.

Platform

Topsportfaciliteiten, wedstrijden & evenementen en topsporters vormen een platform dat op allerlei manieren gebruikt kan worden om maatschappelijke waarde te realiseren. Dat platform wordt nog maar beperkt gebruikt. Meer inzicht is nodig om die platformfunctie te versterken. Op een bredere schaal gaat het om het inzetten van topsportevenementen en het aanbieden van sport via de media. Op een meer lokale schaal gaat het om het benutten van topsportfaciliteiten en het gebruik van topsporters als rolmodellen. Topsporters worden ook aangemoedigd om kritisch te reflecteren op de maatschappelijke waarden die zij naar voren brengen in hun boodschap.

Bekijk hier de video!
Aukje Geubbels

Bekijk hier de video!
Minke Booij

Prestaties

Topsport is van onschatbare waarde voor Nederland en heeft op verschillende manieren een impact op onze samenleving. De ambitie om in de top 10 te staan en wereldwijde medailles te behalen heeft de afgelopen 10 jaar veel opgeleverd voor zowel de sport als de maatschappij. Deze ambitie is breed omarmd en gesteund door diverse partijen. Nu kijken deze partijen ook naar topsport vanuit een breder maatschappelijk perspectief. Het streven naar medailles alleen is niet meer voldoende. We hechten steeds meer waarde aan de manier waarop prestaties worden behaald. We zijn ervan overtuigd dat de Nederlandse topsporters nog veel meer waarde kunnen creëren. Naast de mondiale successen zijn er andere aspecten en momenten die bijdragen aan de waardering en het genot dat we als samenleving halen uit topsport.

KPMG rapport: Foto organisatie en financiering topsport

Bekijk hier de video!
Nicolette van Veldhoven

Verantwoord organiseren

Het organiseren van topsport moet plaatsvinden op een maatschappelijk verantwoorde manier. Op macroniveau moeten passende beleidsmaatregelen en incentives worden genomen. Op mesoniveau moeten coaches, trainers en begeleiders aan de juiste eisen voldoen. Op microniveau is het belangrijk dat coaches en trainers op pedagogisch verantwoorde wijze begeleiden en topsporters empoweren. De focus moet verschuiven van prestatiegericht naar het centraal stellen van de sporter. De prestatiecultuur in topsport moet ook bijdragen aan de ontwikkeling van het talent, waarbij alle betrokkenen op micro- en mesoniveau een positieve en veilige omgeving creëren voor (jonge) sporters. Hierbij moet ook aandacht zijn voor de maatschappelijke carrière van de sporter naast zijn topsportcarrière.